

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Aralık 2023

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

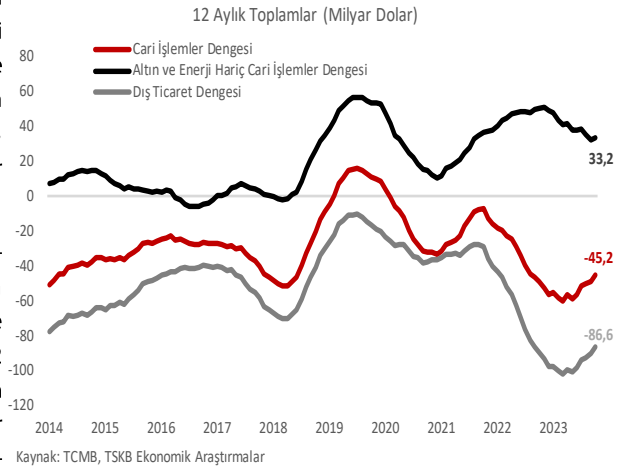
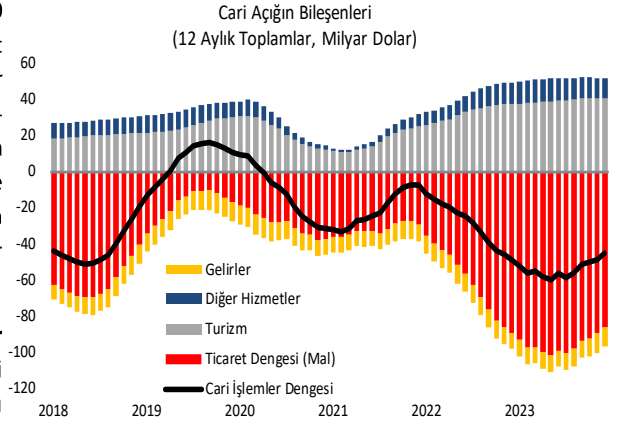
TSKB Ekonomik Araştırmalar

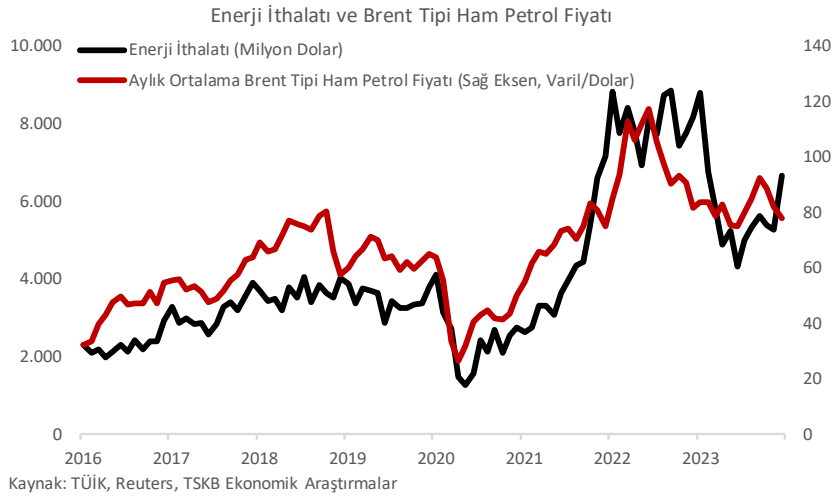
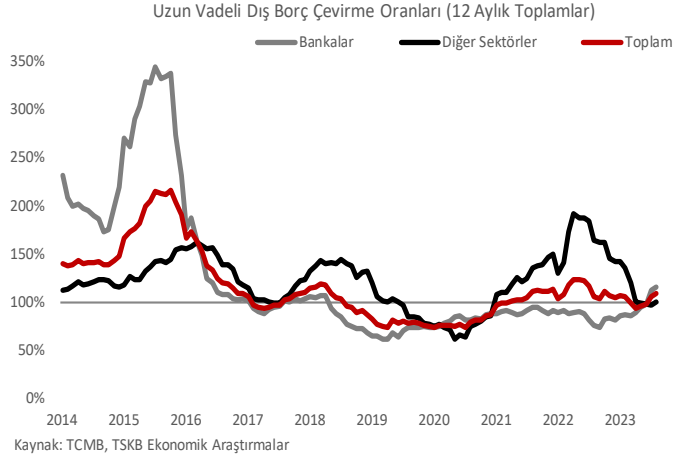
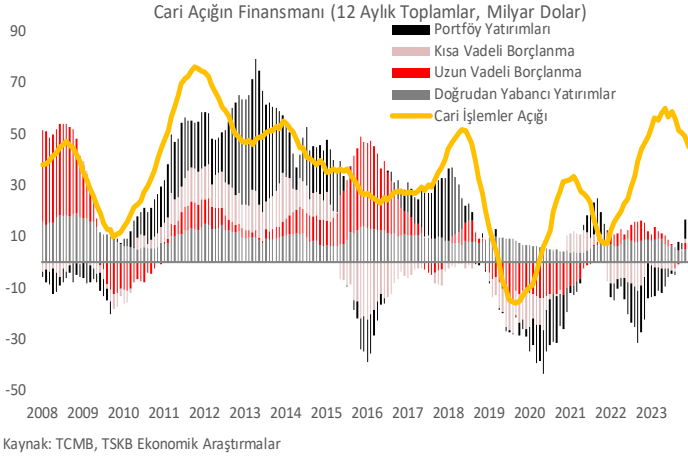
Aralık'ta cari işlemler açığı beklentilerin altında gerçekleşti. 2022 Aralık'ta 6,0 milyar dolar olan cari açık 2023'ün aynı ayında 2,1 milyar dolara indi. Altın hariç cari açık 3,4 milyar dolardan 1,0 milyar dolara gerilerken, enerji hariç cari işlemler fazlası 0,8 milyar dolardan 3,0 milyar dolara yükseldi. Bu sonuçla 2022 Aralık'ta 3,4 milyar dolar altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2023 Aralık'ta 4,2 milyar dolara çıktı. Böylece 2023 yılında toplam cari açık bir önceki yıla göre 3,9 milyar düşüşle 45,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti ve Orta Vadeli Program'da öngörülen 42,5 milyar doları aştı. Çekirdek cari işlemler fazlası yıllık bazda 17,2 milyar dolar gerileyerek 33,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Cari dengenin kompozisyonunda dış ticaret açığındaki daralma ile hizmetler ve birincil gelir dengesindeki sınırlı toparlanma etkili oldu. Ödemeler dengesi tanımlı ihracat ithalattan daha iyi bir performans kaydederken, dış ticaret açığı yaklaşık 3,5 milyar dolar geriledi. Bu tabloda hem enerji hem de altın ithalatındaki azalış etkili oldu. Taşımacılık ve seyahat dengesinde ayrışan bir tablo ortaya çıksa da hizmetlerde sınırlı bir toparlanma görüldü. Yıllık bazda net taşımacılık gelirleri %14,3 gerilese de, net seyahat gelirlerinde %13,5 artış meydana geldi. Böylece 2022 Aralık'ta 2,4 milyar dolar olan hizmet dengesindeki fazla 2,6 milyar dolara yükseldi. Aynı dönemde birincil gelir hesabından çıkış 558 milyon dolardan 233 milyon dolara gerileyerek cari dengedeki iyileşmeye katkı sağlayan bir diğer faktör oldu.

Portföy yatırımlarındaki girişlerin desteği ile rezervlerdeki artış sürdü. Yurtdışı yerleşikler 214 milyon dolarlık gayrimenkul yatırımı yaparken, nette 317 milyon dolarlık doğrudan yatırımlar kaynaklı giriş gerçekleşti. Aralık'ta yabancılar nette Türk hisse senetlerinde 1,2 milyar dolar, devlet iç borçlanma senetlerinde de 1,2 milyar dolarlık alış yaptılar. Bu sonuçlarla toplamda portföy yatırımları kaleminden nette 1,7 milyar dolarlık giriş meydana geldi. Aralık'ta uzun vadeli borçlanma, kısa vadeli borçlanma ise 0,9 milyar dolarlık ödeme gerçekleştirildi. Bankacılıkta uzun vadeli borç çevirme oranı %101,4, diğer sektörlerde ve toplamda oranlar sırasıyla %134,4 ve %112,3 olarak kaydedildi. Aralık itibarıyla 12 aylık toplamda borç çevirme oranları diğer sektörlerde %100,4 ve toplamda %108,9 olurken, bankacılıkta %115,3 seviyesinde kaydedildi. Aralık'ta yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları toplamda 1,7 milyar dolar artarken, net hata-noksan kalemi 1,1 milyar dolar açık verdi. Tüm bu gelişmelerle resmi rezervler 2,0 milyar dolar artış kaydetti.

Aralık'ta dış ticaret açığındaki daralma ile hizmet ve birincil gelir dengesindeki toparlanmanın etkisiyle cari işlemler dengesindeki iyileşme sürdü. Hizmetler tarafında taşımacılık ve seyahat kalemlerinde ayrışan bir tablo ortaya çıktı. Kasım ayında 49,1 milyar dolar olan 12 aylık toplam cari açık Aralık'ta 45,2 milyar dolara gerilerken, çekirdek cari fazla 32,5 milyar dolardan 33,2 milyar dolara yükseldi. Aralık'ta finansman tarafında doğrudan yatırımlar sınırlı kalsa da, portföy yatırımlarındaki girişlerin etkisiyle rezervlerdeki artış devam etti. Ocak ayı öncü dış ticaret verileri dış dengedeki toparlanmanın genel olarak devam ettiğini gösteriyor. Bu sayede kısa vadede cari açığı azaltmanın sürebileceğini değerlendiriyoruz. Orta vadede ise iç talepteki yavaşlamanın boyutunun yanında dış talepteki gelişmeler ile jeopolitik gelişmeler kaynaklı küresel enerji fiyatlarındaki dalgalanmaların cari açığın seyrini açısından belirleyici olacağını düşünüyoruz.

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.